

І. П. Динник,
к. держ. упр., доцент кафедри публічного управління та адміністрування,
Державний торговельно-економічний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2474-7371>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.16.312

ЦИФРОВА ВЗАЄМОДІЯ ВЛАДИ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ: НОВІ ФОРМАТИ КОМУНІКАЦІЇ ТА УЧАСТІ

I. Dynnyk,
PhD in Public Administration, Associate Professor of the Department
of Public Administration, State University of Trade and Economics

DIGITAL INTERACTION BETWEEN THE GOVERNMENT AND THE PUBLIC:
NEW FORMATS OF COMMUNICATION AND PARTICIPATION

У статті розглянуто процес цифрової трансформації у сфері взаємодії влади та громадськості, з особливим акцентом на новітні формати комунікації та громадської участі в умовах війни. Зазначено, що розвиток цифрових технологій відкрив нові можливості для підвищення прозорості, відкритості та ефективності публічного управління. Проаналізовано вже наявні інструменти електронної демократії, зокрема: платформи відкритих даних, електронні петиції, онлайн-консультації, соціальні мережі, цифрові сервіси.

Окрему увагу приділено низці інноваційним форм участі. Визначено ключові переваги цифрової взаємодії — доступність, швидкість зворотного зв'язку, розширення можливостей громадянського впливу. Водночас проаналізовано основні виклики: нерівний доступ до цифрових ресурсів, загрози інформаційній безпеці, низький рівень цифрової грамотності серед окремих груп населення.

Зазначається, що в умовах воєнного стану цифрові інструменти стали критично важливими для забезпечення безперервності державного управління, координації гуманітарної допомоги та швидкого інформування населення.

Обґрунтовано перспективи подальшого розвитку цифрової демократії як важливої складової підвищення довіри до влади, ефективності управлінських рішень і соціальної згуртованості.

The article examines the process of digital transformation in the sphere of interaction between the authorities and the public, with a particular focus on the latest formats of communication and public participation in wartime conditions. It is noted that the development of digital technologies has opened up new opportunities for increasing the transparency, openness, and efficiency of public administration. It analyzes existing e-democracy tools, including open data platforms, e-petitions, online consultations, social networks, and digital services.

Special attention is paid to a number of innovative forms of participation. The key advantages of digital interaction are identified: accessibility, speed of feedback, and expansion of opportunities for civic influence. At the same time, the main challenges are analyzed: unequal access to digital resources, threats to information security, and low levels of digital literacy among certain population groups.

The prospects for the further development of digital democracy as an important component of increasing trust in the government, the effectiveness of management decisions, and social cohesion are substantiated.

In addition, the paper examines in detail theoretical approaches to understanding e-democracy and its evolution, from simple information portals to integrated platforms for joint decision-making. It is noted that in the context of martial law, digital tools have become critical for ensuring the continuity of public administration, coordinating humanitarian aid, and quickly informing the population.

The analysis of existing e-democracy tools is expanded by specifying their functional purpose. Thus, open data platforms are seen not just as repositories of information, but as a basis for developing tools for civic control, anti-corruption investigations, and the creation of new social services. Electronic petitions are analyzed as a mechanism for citizens to directly influence legislative initiatives, demonstrating the growth of political activity in society. Online consultations and surveys are identified as an effective tool for shaping policies that take into account the real needs and demands of the population. The role of social networks goes beyond simple communication, becoming an arena for public discussion, volunteer mobilization, and combating disinformation.

A special place in the study is given to the analysis of innovative forms of participation that have emerged in response to the challenges of war. This includes the use of crowdsourcing to gather ideas for rebuilding cities, the development of specialized applications for monitoring damage and coordinating repair work. These forms demonstrate the high adaptability and resilience of civil society in crisis conditions. The key advantages of digital interaction, such as accessibility for internally displaced persons and refugees, speed of feedback in critical situations, and the expansion of opportunities for civil society to influence central and local authorities, are confirmed by empirical data and practical examples.

The main challenges are analyzed in depth, in particular the problem of unequal access to digital resources, which is exacerbated by the destruction of infrastructure and restrictions on internet access. Threats related to cyberattacks and the spread of propaganda, which call into question the reliability of digital communication channels, are highlighted. The low level of digital literacy among certain population groups is seen as a systemic problem that requires the development of state education programs.

In conclusion, it is argued that the further development of digital democracy is a strategic priority for Ukraine. It is not only a path to modernizing the state apparatus, but also a way to strengthen national unity and resilience in the face of external threats. Optimizing and scaling digital tools, improving cybersecurity, and investing in digital education will be key factors in increasing trust in the government, ensuring the effectiveness of management decisions, and strengthening social cohesion. Thus, digital transformation is seen as an integral part of post-war reconstruction and European integration processes.

*Ключові слова: цифрова трансформація, взаємодія, влада, громадська участь, війна, цифрові сервіси.
Key words: digital transformation, interaction, authority, civic participation, war, digital services.*

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У сучасному світі цифрові технології дедалі активніше трансформують усі сфери суспільного життя, включа-

но з публічним управлінням та громадянською участю. Проблема ефективної взаємодії між владою та громадянськістю набуває нового змісту в умовах цифрової доби, коли традиційні канали комунікації виявляються недостатніми для оперативного реагування на запити суспільства. Зростає потреба у впровадженні нових

форматів участі, що передбачають використання інноваційних цифрових інструментів, зокрема онлайн-платформ, мобільних додатків, соціальних мереж та електронних сервісів.

Водночас, попри технологічний прогрес, залишаються нерозв'язаними питання доступності цифрових рішень, цифрової грамотності населення, гарантування реальної участі громадян у процесах прийняття рішень, а також забезпечення прозорості та зворотного зв'язку з боку органів влади. Ці виклики мають як теоретичне, так і прикладне значення, оскільки впливають на якість демократії, ефективність управлінських рішень та рівень довіри до державних інституцій.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання цифрової взаємодії між органами публічного управління та громадськістю привертає значну увагу сучасних дослідників, зокрема у контексті впровадження електронного врядування, розвитку концепції Smart City, підвищення якості надання публічних послуг та зміцнення довіри до органів влади в умовах цифрової трансформації. До прикладу, напрацювання Іщенко М. та Сторожук Д., які дослідили трансформацію механізмів громадської участі в умовах повномасштабної війни в Україні [1]. Автори підкреслюють, що навіть попри обмеження запроваджені під час воєнного стану, громадяни продовжують взаємодіяти з владою, зокрема через цифрові інструменти.

Варто виділити й працю Хомина О.І., дослідження якого присвячено аналізу потенціалу інформаційних систем у діяльності органів місцевої влади в умовах цифрової трансформації та євроінтеграції [2]. Автор обґрунтовує, що впровадження сучасних ІТ-рішень сприяє підвищенню ефективності управління, безпеки даних та якості надання адміністративних послуг.

А Корнієвський О.А. розглянув комунікацію між владою та громадськістю в Україні під час війни як критично важливий чинник підтримки політичної стабільності та суспільної довіри [3]. У своєму дослідженні він проаналізував механізми й стратегії комунікації в умовах нестабільності, зокрема використання соціальних мереж, офіційних заяв, взаємодії з громадськими організаціями та протидії дезінформації. Автор наголосив на важливості прозорості, своєчасного інформування, освітніх ініціатив для службовців та активної участі громадян у прийнятті рішень.

МЕТА СТАТТІ

Метою даної статті є аналіз нових форматів цифрової взаємодії між владою та громадськістю та обґрунтування перспектив їх подальшого розвитку в умовах постійної цифрової трансформації суспільства.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Цифрова трансформація у публічному управлінні стала глобальним трендом, що охоплює всі сфери взаємодії між владою та громадянами. Вона спрямована на підвищення ефективності управлінських процесів, забезпечення прозорості діяльності органів влади та розширення можливостей для громадської участі. В Україні

процес цифровізації активно впроваджується через запуск електронних сервісів, платформ електронної демократії, відкритих реєстрів та інших цифрових рішень, що сприяють побудові відкритого та доступного врядування.

Водночас із початком повномасштабної війни цифрова трансформація в Україні набула нового змісту та прискорення. Виклики, спричинені воєнними діями, зумовили необхідність оперативного інформування населення, налагодження дистанційної взаємодії з громадянами, посилення кіберзахисту та протидії дезінформації. У цих умовах цифрові інструменти стали не лише технічним засобом, а й критично важливим каналом комунікації між владою та суспільством, що підтримує довіру, згуртованість та участь громадськості у прийнятті рішень.

В Україні вже сформована низка ефективних цифрових інструментів, які сприяють взаємодії між владою та громадськістю. Одним із ключових елементів є портали відкритих даних, серед таких: data.gov.ua, E-data, OpenBudget, Spending, Proifi, Prozorro, що дозволяють забезпечити прозорість інформації про діяльність органів влади, громадяни в свою чергу — мають змогу отримувати важливі дані у відкритому доступі.

До ключових інструментів також належить комплексна державна цифрова платформа "Дія", що об'єднує безліч державних послуг та документів в єдиному зручному онлайн-просторі.

Не менш важливими елементами взаємодії громадян з органами влади є платформи електронної демократії, до прикладу "Взаємодія", "E-DEM", "DREAM" — їх розвиток створює умови для участі громадян у процесах обговорення, голосування та консультацій в цифровому середовищі.

Одночасно з тим, існують базові інструменти електронної демократії: е-звернення, е-петиції, е-консультації, е-опитування, е-голосування. Ці інструменти не лише спрощують доступ до інформації, а й дозволяють громадянам безпосередньо впливати на державні рішення. Їхня ефективність знаходить підтвердження в міжнародних оцінках. За результатами дослідження ООН "Огляд електронного урядування ООН — Прискорення цифрової трансформації заради сталого розвитку", у 2024 році Україна стала першою в рейтингу електронної участі [4—5]. А в рейтингу E-Government Development Index — Україна посіла 30-те місце, що на 16 позицій вище, ніж 2022 року [4].

Ще одним елементом взаємодії є цифрові сервіси місцевого самоврядування, зокрема геоінформаційні системи (інтерактивні карти міст), дашборди даних, моніторинг звернень, системи "Безпечне місто" та інші елементи Smart-City, що сприяють оптимізації управління міськими ресурсами та однозначно покращують якість життя мешканців за рахунок оперативної доступності інформації та реагування на потреби громади.

Окрім вищезазначених елементів можна ще додати соц-мережі, як канали зворотнього зв'язку, зокрема йдеться про офіційні веб-ресурси органів влади, сторінки в популярних соц-мережах (сторінки міського голови, міста, депутатів, інших представників влади) тощо, які активно використовуються для оперативного інфор-

мування населення, проведення опитувань та швидкого реагування на запити та звернення громадян.

Відносно новим форматом є краудсорсинг управлінських рішень, яскравими прикладами якого є програма "Smart-City", "City Lab", громадських сад "СамоСад" в Києві, платформа "Нове місто" у Миколаєві, "Містозмістів" на базі громадського простору для співпраці з громадою, Концепція цифрової партисипації у Вінниці тощо [6]. Ці ініціативи дозволяють залучати широке коло громадян до розробки та реалізації проектів розвитку міста.

До повномасштабного вторгнення громадяни мали змогу слідувати за проведенням онлайн-трансляцій засідань чи громадських слухань, однак з безпекових обставин ця можливість була обмеженою. Однак, у зв'язку з останніми подіями в Україні, у липні 2025 року було зареєстровано постанову, яка передбачає повернення прямих трансляцій пленарних засідань парламенту [7]. Це рішення має значні переваги, такі як підвищення прозорості та довіри до влади, а також ефективна протидія дезінформації, що дозволяє громадянам отримувати інформацію "з перших вуст" й потенційно більш дбало відслідковувати роботу народних депутатів. Водночас, існують і ризики, зокрема загрози національній безпеці в умовах воєнного стану, можливість маніпуляцій та пропаганди.

Ймовірно у недалекому майбутньому ми побачимо застосування штучного інтелекту (ШІ) у публічному управлінні ще більше. Це може проявлятися в автоматизації рутинних адміністративних процесів, таких як обробка запитів громадян чи формування типових документів, що значно пришвидшить роботу державних службовців і зменшить бюрократію, тим паче забезпечуючи прозорішу та швидшу взаємодію з громадянами.

Та навіть попри існуючі позитивні практики існують наступні виклики: не всі громадяни мають рівний доступ до цифрових послуг (особливо мешканців населених пунктів з обмеженим доступом до інтернету, людей похилого віку чи осіб, що не володіють достатніми цифровими навичками), забезпечення не лише можливості для громадян висловлювати думку, а й ефективної обробки та врахування цього зворотнього зв'язку органами влади залишається викликом (тут важливо аби цифрові канали не перетворилися на "чорні скриньки", а дійсно впливали); в умовах війни надійний захист платформ та персональних даних громадян є критично важливим, тож на фоні цього існує ризик кібератак та маніпуляцій, що підриває довіру до офіційних джерел інформації та платформ участі; відповідно швидкий розвиток цифрових інструментів постійно вимагає адаптації законодавства, аби забезпечити легітимність, прозорість та безпеку для нових форматів; цифрові канали хоч і є потужним інструментом комунікації, також можуть бути й мішенню для поширення фейків, а в свою чергу особи, які не володіють достатніми навичками протидії неправдивій інформації можуть неперевіряючи інформацію — вірити і відповідно невірити діяльності влади.

Тому є необхідність системного підходу до подолання цифрового розриву, постійного вдосконалення механізмів обробки зворотного зв'язку від громадян, без-

перервного посилення кіберзахисту та розробки ефективних стратегій протидії дезінформації. Крім того, вкрай важливо впроваджувати освітні програми для підвищення цифрової грамотності населення, що дозволить громадянам більш свідомо користуватися онлайн-сервісами та критично оцінювати інформацію (адже навіть маючи найкращі онлайн-сервіси, не маючи відповідних знань — вони можуть стати недоступними, а що гірше інструментами маніпуляцій), зміцнюючи таким чином довіру та ефективність цифрової взаємодії між владою та громадськістю.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Підсумовуючи вищесказане, цифрова трансформація в публічному управлінні України виявилася ключовим фактором у розбудові відкритого та підзвітного врядування, набувши особливого значення в умовах повномасштабної війни. Запуск електронних сервісів, платформ електронної демократії, відкритих даних та ініціатив Smart-City, включно з комплексною "Дією" та краудсорсингом управлінських рішень, значно посилив взаємодію між владою та громадськістю, про що свідчать високі міжнародні оцінки. Ці інструменти не лише спрощують доступ до інформації та послуг, а й дозволяють громадянам безпосередньо впливати на державні та місцеві рішення, сприяючи формуванню довіри та згуртованості суспільства.

Проте, попри очевидні успіхи, цифрова взаємодія стикається з низкою викликів, зокрема кібербезпековими загрозами, збереженням довіри до офіційних джерел, подоланням цифрового розриву серед населення та потребою в адаптації законодавства. Окрім цього, важливим є ефективне врахування зворотного зв'язку від громадян та протидія поширенню дезінформації, що може підірвати довіру до державних інституцій.

Отже, подальший розвиток цифрової взаємодії потребує системних інвестицій у кіберзахист, цифрову грамотність населення та вдосконалення механізмів зворотного зв'язку, аби нові технології справді служили зміцненню демократичних засад та стали надійним фундаментом для ефективної співпраці влади і суспільства.

Література:

1. Іщенко М., Сторожук Д. Взаємодія влади та громадськості в умовах війни: трансформації та перспективи публічного управління. Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний поступ: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Івано-Франківськ, 30 травня 2025 р.); за наук. ред. проф. І. І. Чудика, Д. І. Дзвінчука, І. П. Лопушинського; упоряд. Л. С. Мосора. Т. 2. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2025. 488 с. С. 207 — 210.

2. Хомин О. Розвиток інформаційних систем в органах місцевої влади: міжнародний досвід та українські реалії. Публічне управління і політика. 2025. № 4 (8). С. 1—8. URL: <https://www.eu-scientists.com/index.php/pmap/article/view/181/175>.

3. Корнієвський О. Комунікація влади та громадськості в умовах воєнного стану. Політичне життя. 2025. № 1. С. 88—93. URL: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/17097>.

4. Український GovTech у топі світових рейтингів. Digital State UA. 2025. URL: <https://digital-state.gov.ua/uk/news/govtech/ukrayinsky-govtech-utopi-svitovykh-reytnyiv>.

5. E-Government Survey 2024. New York: Department of Economic and Social Affairs United Nations, 2024. 205 p. URL: [https://desapublications.un.org/sites/default/files/publications/2024-09/\(Web%20version\)%20E-Government%20Survey%202024%201392024.pdf](https://desapublications.un.org/sites/default/files/publications/2024-09/(Web%20version)%20E-Government%20Survey%202024%201392024.pdf).

6. Використання інструментів краудсорсингу в розвитку територіальних громад. Національний інститут стратегічних досліджень. 2022. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/rehionalnyy-rozvytok/vykorystannya-instrumentiv-kraudsorsynhu-v-rozvytku>.

7. Зінченко М. Ярослав Юрчишин зареєстрував постанову, яка передбачає відновлення онлайн-трансляцій засідань Ради. Інтернет-видання "Детектор медіа". 2025. URL: <https://detector.media/infospace/article/243035/2025-07-30-yaroslav-yurchyshyn-zareiestruvav-postanovu-yaka-peredbachaie-vidnovlennya-onlayn-translyatsiy-zasidan-rady/>.

References:

1. Ischenko, M. and Storozhuk, D. (2025), "Interaction between authorities and the public in wartime: transformations and prospects for public administration", *Publichne upravlinnia ta administruvannia v Ukraini: ievrointehratsijnyj postup: materialy Vseukr. nauk.-prakt. konferentsii za mizhnar. uchastiu* [Public management and administration in Ukraine: progress towards European integration: materials from the All-Ukrainian scientific and practical conference with international participation], Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ivano-Frankivsk, Ukraine, pp. 207—210.

2. Khomin, O. (2025), "Development of information systems in local government bodies: international experience and Ukrainian realities", *Publichne upravlinnia i polityka*, [Online], vol. 4 (8), p. 1—8, available at: <https://www.eu-scientists.com/index.php/pmap/article/view/181/175> (Accessed 31 July 2025).

3. Kornievsky, O. (2025), "Communication of the government and the public in martial law", *Politychne zhyttia*, vol. 1, pp. 88—93, available at: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/17097> (Accessed 31 July 2025).

4. Digital State UA (2025), "Ukrainian GovTech in the Top of World Rankings", available at: <https://digital-state.gov.ua/uk/news/govtech/ukrayinsky-govtech-utopi-svitovykh-reytnyiv> (Accessed 31 July 2025).

5. Department of Economic and Social Affairs United Nations (2025), "E-Government Survey 2024", p. 205, available at: [https://desapublications.un.org/sites/default/files/publications/2024-09/\(Web%20version\)%20E-Government%20Survey%202024%201392024.pdf](https://desapublications.un.org/sites/default/files/publications/2024-09/(Web%20version)%20E-Government%20Survey%202024%201392024.pdf) (Accessed 31 July 2025).

6. National Institute for Strategic Studies (2022), "Using Crowdsourcing Tools in the Development of

Territorial Communities", available at: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/rehionalnyy-rozvytok/vykorystannya-instrumentiv-kraudsorsynhu-v-rozvytku> (Accessed 31 July 2025).

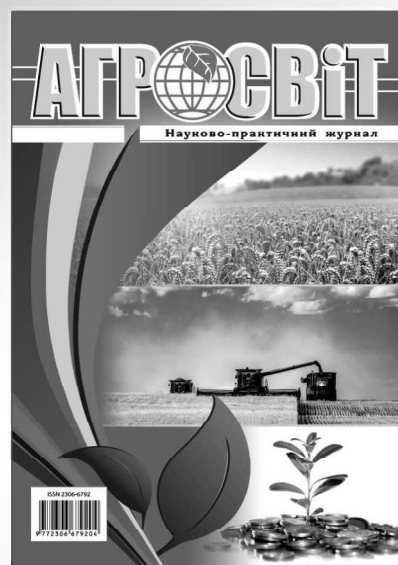
7. Zinchenko, M. (2025), "Yaroslav Yurchyshyn registered a resolution that provides for the resumption of online broadcasts of Rada meetings", *Internet-vydannia "Detektor media"*, [Online], available at: <https://detector.media/infospace/article/243035/2025-07-30-yaroslav-yurchyshyn-zareiestruvav-postanovu-yaka-peredbachaie-vidnovlennya-onlayn-translyatsiy-zasidan-rady/> (Accessed 31 July 2025).

Стаття надійшла до редакції 04.08.2025 р.

АГРОСВІТ

<https://nayka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

**Журнал включено до переліку
наукових фахових видань України
з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)**

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292